

## สารบัญ

|                                                                                                                                           | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย .....                                                                                                                     | ฅ    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....                                                                                                                  | จ    |
| กิตติกรรมประกาศ.....                                                                                                                      | ซ    |
| บทที่                                                                                                                                     |      |
| 1. บทนำ .....                                                                                                                             | 1    |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....                                                                                                   | 1    |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....                                                                                                          | 5    |
| 1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....                                                                                                              | 6    |
| 1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....                                                                                                                | 6    |
| 1.5 วิธีดำเนินการศึกษา .....                                                                                                              | 6    |
| 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....                                                                                                       | 7    |
| 1.7 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย .....                                                                                                       | 7    |
| 2. แนวความคิด วิวัฒนาการ ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับกรณี                                                                                    |      |
| ลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้.....                                                                                                | 8    |
| 2.1 แนวความคิด วิวัฒนาการ กรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้.....                                                                  | 10   |
| 2.1.1 แนวความคิด วิวัฒนาการ กรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ในยุคโรมัน .....                                                     | 10   |
| 2.1.2 แนวความคิด วิวัฒนาการ กรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System) .....  | 11   |
| 2.1.3 แนวความคิด วิวัฒนาการ กรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law System) ..... | 17   |
| 2.1.4 แนวความคิด วิวัฒนาการกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ประเทศไทย .....                                                       | 21   |
| 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายของ UNCITRAL.....                                                                                    | 27   |
| 2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับดุลพินิจของศาล.....                                                                                                | 31   |

สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                                                                                                                                 | หน้า |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.4 ลักษณะของกฎหมายล้มละลาย.....                                                                                                                                      | 32   |
| 2.5 วัตถุประสงค์หลักของกฎหมายล้มละลาย.....                                                                                                                            | 36   |
| 2.6 ความแตกต่างระหว่างคดีล้มละลายและคดีแพ่งทั่วไป .....                                                                                                               | 41   |
| 2.7 ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวกับกฎหมายล้มละลาย.....                                                                                                                   | 43   |
| 2.7.1 ทฤษฎีที่ว่าด้วยการต่อรองของเจ้าหนี้ .....                                                                                                                       | 43   |
| 2.7.2 ทฤษฎีที่ว่าด้วยชุมชน.....                                                                                                                                       | 43   |
| 2.7.3 ทฤษฎีที่ว่าด้วยการเข้าถึงค่านิยมอันหลากหลาย .....                                                                                                               | 43   |
| 2.7.4 หลักการแบ่งทรัพย์สินภายใต้หลักความเสมอภาค .....                                                                                                                 | 44   |
| 2.7.5 หลักการเริ่มต้นใหม่.....                                                                                                                                        | 44   |
| 2.7.6 หลักการคุ้มครองลูกหนี้.....                                                                                                                                     | 45   |
| 2.8 ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้.....                                                                                              | 46   |
| 2.8.1 แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการก่อเกิดแห่งหนี้และ<br>การดำเนินการของเจ้าหนี้ .....                                                                                    | 47   |
| 2.8.2 เหตุและสภาวะของการไม่สามารถชำระหนี้.....                                                                                                                        | 51   |
| 2.8.3 กระบวนการที่เป็นทางการเพื่อการแก้ไขการไม่สามารถชำระหนี้.....                                                                                                    | 54   |
| 3. แนวทางตามกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย<br>ต่างประเทศและตามกฎหมายประเทศไทย.....                                                          | 59   |
| 3.1 แนวทางกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ตามแนวทาง<br>การร่างกฎหมายล้มละลายของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมาย<br>การค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL)..... | 59   |
| 3.2 แนวทางตามกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะ<br>ชำระหนี้ได้ในต่างประเทศ.....                                                                                     | 63   |
| 3.2.1 กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี<br>(Common Law System) .....                                                                                            | 63   |
| 3.2.2 กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลักษณะอักษร<br>(Civil Law System) .....                                                                                              | 85   |

สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                                                    | หน้า |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 3.3 แนวทางตามกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้<br>ในประเทศไทย .....        | 95   |
| 3.3.1 พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 .....                                        | 96   |
| 3.3.2 ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ....                                                | 104  |
| 4. วิเคราะห์แนวทางตามกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ .....               | 109  |
| 4.1 ปัญหากฎหมายที่มีความเป็นมาตรฐานสากลของพระราชบัญญัติล้มละลาย<br>พุทธศักราช 2483 ..... | 112  |
| 4.2 ปัญหามูลเหตุและหลักเกณฑ์ในการฟ้องคดีล้มละลาย.....                                    | 115  |
| 4.3 ปัญหาหลักเกณฑ์คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด.....                                        | 120  |
| 4.4 ปัญหาทรัพย์สินอันแบ่งได้ในคดีล้มละลาย.....                                           | 126  |
| 5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....                                                              | 131  |
| 5.1 บทสรุป.....                                                                          | 131  |
| 5.2 ข้อเสนอแนะ .....                                                                     | 135  |
| บรรณานุกรม .....                                                                         | 139  |
| ภาคผนวก .....                                                                            | 144  |
| ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ....                                                      | 145  |
| ประวัติผู้เขียน .....                                                                    | 181  |